

UITFESTIVAL Sculptuur in Atrium als ode aan Wereldverbeteren

MAJA LANDEWEER
DELFT

Ze ziet er niet zo charmant uit vandaag, vorontschuldigt kunstenaar Ciska de Hartogh zich. De stofrij, opgeknipte vuilniszak, latex handschoenen en het mondkapje behoren niet tot haar dagelijkse outfit. „We trekken glasvezels uit elkaar en die wil je niet in je longen krijgen.”

In de Delftse Schiehallen werkt de Haagse samen met drie vrijwilligers aan het kunstwerk *World Aids Day Arms Around You*, een kolossaal beeld van zeven meter hoog. Het is bedoeld als ode aan alle mensen die gestorven zijn aan aids. Ter gelegenheid van het UIT Festival komt het zondag in het Atrium van het Haagse stadhuis te staan.

In losse onderdelen ligt de sculptuur horizontaal op de grond. Ronde vormen van kippengaas, die de kunstenaar bedekt met glasvezel. Tijdens het UIT Festival gaat hier gips op. Daarna wordt de slungelige figuur samen met het publiek ingezwachteld. „Als een gemummificeerde herinnering aan de slachtoffers van aids,” vertelt ze.

Ciska de Hartogh maakt kunst met een missie. Ze is geen kunstenaar, geen activiste, maar 'kunstactiviste'. De Hartogh maakt geen kunst om de kunst, maar schilderijen en sculpturen die de wereld een beetje beter moeten maken.

Al op haar negende wil De Hartogh tropenarts worden, 'iets doen voor de mensen in Afrika'. Die droom valt in duigen als de Haagse drie keer wordt uitgeloot voor de stu-

Ik kom uit een artistieke familie, maar vond kunstenaars altijd te veel op zichzelf gericht.

die medicijnen. De Hartogh wordt notarieel jurist. „Een jeugdzonde, dat had ik nooit moeten doen. Het is zulk geestdodend werk.”

De juriste verruult het bedrijfsleven voor Artsen zonder Grenzen. Tijdens een veldmissie in Kampala (Oeganda) in 1992 komt ze voor het eerst in aanraking met aids. Ze maakt daar een foto van een besmet kindje. „Met een opvallend groot hoofd en een lang, dun lichaam.”

Dat kindje inspireert haar later tot de enorme sculpturen, torenhoge slungels met grote waterhoofden. Maar eerst voert De Hartogh in Afrika haar 'jeugdidalisme' ten uitvoer. Ze zamelt geld in voor een van de belangrijkste aidsbestrijdingsprojecten ter wereld, dat voorkomt dat moeders het virus overdragen op hun ongeboren kind. Ook staat ze aan de wieg van een netwerk van *aids counselors* in Zuid-Afrika. „Er heerst daar een enorm taboe op de ziekte, daarom gaan mensen niet naar het ziekenhuis. Belangrijker nog dan aidsremmers is dat mensen erover praten. Daarom zijn we met een groep Afrikaanse vrouwen de sloppenwijken ingetrokken.”

De Hartogh maakt ook nare dingen mee. Ze ontsnapt ternauwernood aan een aanranding en haar leven hangt een paar keer aan een zijden draadje. Terug in Nederland zit ze 'helemaal aan de grond'. „Een vriendin vroeg toen waarom ik niet ging schilderen, om te vergeten. Maar ik was jurist, dat leek me niks. Toch ben ik een cursus oude schildertechnieken gaan doen. Ik rakte toen zo bevangen door het schilderen dat ik in 2000 naar de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag ben gegaan.”

„Dat klinkt als een enorme overgang, maar dat was het niet voor De Hartogh. „Ik kom uit een artistieke familie. Mijn vader is de acteerleer Leo de Hartogh. Maar ik vond kunstenaars altijd heel erg op zichzelf gericht. Dat wilde ik niet. Uiteindelijk ben ik nu toch terug bij mijn wortels. Een tegelijkertijd doe ik iets voor Afrika, dus mijn jeugdwens is ook uitgekomen.”

Toen De Hartogh begon op de Aca-

Ciska de Hartogh werkt in Delft aan haar nieuwe kunstwerk, dat uiteindelijk zeven meter hoog wordt (inzet).

FOTO JACQUES ZORGMAN

demie kreeg ze wel eens te horen dat ze maar maatschappelijk werker moest worden. „Het draaide daar alleen maar om inhoudsloze beeldtaal, *l'art pour l'art*. Voor mij moet kunst niet alleen mooi zijn, maar ook iets te zeggen hebben. Later kwam het engagement weer terug op de academie. Ik ben toen naar voren geschoven als een nieuw soort

kunstenaar, een voorbeeld voor de jongerejaars.”

Met haar Stichting Oleanworld maakt De Hartogh tegenwoordig kunst om aandacht te vragen voor aids en ze zamelt geld in. Komende zondag legt de kunstenaar van 8-20 uur de laatste hand aan het kunstwerk in het Atrium. Het beeld is daar nog tot 9 december te zien.

miljoenen slachtoffers van aids met kunst

Stichting Oleanworld Foundation

Om meer te kunnen doen dan alleen kunst maken heeft Ciska de Hartogh in 2004 de Stichting Oleanworld Foundation (OWF) opgericht. „De stichting is vernoemd naar een leeuwenvogel die ik vroeger had met de naam Olean. Het vogeltje staat voor het vertrouwen dat ik als kind had, dat elke bijdrage telt. Dat geloof ik nog steeds.”

De stichting organiseert jaarlijks activiteiten rond het thema

aids. Met haar activiteiten wil de stichting mensen bewust maken van de ravage die aids wereldwijd aanricht. „Kunst is daar een heel goed middel voor. Als je ruimte openlaat voor interpretatie komt de boodschap veel beter aan. Dan wordt het niet weggepraat.”

Niet alleen in Afrika, maar ook in een land als Nederland neemt het aantal hiv/aids-infecties enorm toe. Sinds de jaren '70 zijn er wereldwijd meer dan veertig

miljoen mensen gestorven aan de gevolgen van het virus, waarvan ruim 25 miljoen in Afrika.

Via projecten wil de stichting OWF vooral ook Nederlandse jongeren attenderen op 'de stille vijand die aids heet'.

Daarnaast zamelt de stichting geld in voor het aidsproject van het Rode Kruis Kinderziekenhuis te Kaapstad in Zuid-Afrika.

Zie voor meer informatie: www.aidsproject.nl.

BIOSCOPE

The Magic of Flight (AD) 11u

21u15
Ratouille (o.v.)
(AD) za 12u45 15u40

13u40 16u10 18u40
21u10.
Evan Almighty (6)

Lotta loopt weg (AD)
za 12u45
Nuovo mondo (12)

Mevie (o.v.) (8)
14u30.
The Singers

The Order of
Phoenix (12)
HARRY POTTER

Brigade hoo

MAJA LANDEWEER
AMSTERDAM

Musicalzang (28) heeft al cv staan. De in de 'operie musical) Ma Piazzolla, in de *Beast* en twee music hoofdrosp

Indrukwe droom heeft hoofdtrol in cal. Zondag dichterbij t met megen de finale va Op zoek na

„Ik heb hoofdtrol,” damse Foot is met de het lijkt me nage helen (terpretere Chantal Ja toe.”

Feita is één van de „Dit is een maar wein vrouwen is ta is zo'n guur. Ze is lingen. Ze

Naar omg

WESTLAND

De Dude plein in b is moont waars blo vornt de 22ste editie tenoistn keer *Wlad* uitmaakt is opend do directu

meest. Spe held doo hila. Kirm wees uit L